

Afsprakenkader Startplan

De partijen spreken – onder voorbehoud van interne besluitvorming – met elkaar af om:

1. De volgende interventies in uitvoering te brengen:
 - a. Buurthub
 - b. Buitenschools programma
 - Kinderwerk
 - Weekendschool
 - Samen cultuur maken
 - c. Aanpak Preventie en gezag
 - d. Regelvrij budget
 - e. Aanpak verzuim
 - f. Meer eigenaarschap in de jeugdzorg (GIZ methodiek)
 - g. Continuering buurtconciërges
 - h. Mooi wonen in de Wold
 - i. Aanpak Drontermeerstraat
 - j. Herontwikkelingslocatie Lelystad Oost (VHF)
 - k. Verrijdbaar podium
 - l. Verdiepende wijkanalyses en -visies van de 4 wijken
 - m. Streetart
2. De benodigde middelen ter hoogte van € 1.069.000 hiervoor in te zetten en de gemeente te verzoeken dit in jaarlijkse tranches beschikbaar te stellen aan de trekkers.
3. Voorstellen voor nieuwe interventies, vervolgenterventies of intensiveringen voor te leggen aan de gebiedstafel. Hiervoor is tot en met 2024 nog € 647.000 beschikbaar.
4. De langjarige samenwerking van de integrale gebiedsaanpak met elkaar te bevestigen en in het najaar 2022 vast te leggen in een convenant.

5. Ter ondersteuning van dit proces de komende 2 jaar te (blijven) werken met een compact programmabureau. De geraamde kosten van € 300.000 te dekken door:

- € 200.000 per jaar door de gemeente
Totaal over 2 jaar = € 400.000
- € 100.000 per jaar door de overige partners
Totaal over 2 jaar = € 200.000

of indien mogelijk middelen uit overhead van aanpalende rijksregelingen voor Lelystad Oost.

Inleiding

Voor u ligt het startplan voor de uitvoering van de Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost (IGLO). Dit samenhangende geheel is voortgekomen uit de drie bestuurlijke werkgroepen uitgewerkt met de bijbehorende inspanningen en verwachte investeringen.

De kracht en tevens de uitdaging van het programma IGLO ligt in integraal (samen)werken. Integraal (samen)werken is een aanpak waarbij er samenhang is in het programma, afgestemd op de vraag van het gebied. Eén gebied, één gezamenlijk plan, waarbij aandacht is voor de vraagstukken waar de leefbaarheid het meest onder druk staat. Er wordt daarnaast multidisciplinair samengewerkt.

Samen Lelystad Oost heeft als doel om de leefbaarheid in Lelystad Oost te verbeteren. Het startplan heeft tot doel een aanzet te geven tot de doorbraken die nodig zijn voor verandering, om het verschil te maken voor de bewoners van Lelystad Oost. De input voor dit startplan is geleverd vanuit de drie bestuurlijke werkgroepen (kansrijk en gezond opgroeien, benutten van talenten in relatie tot werk en samenleven in goede diverse buurten).

De grootste uitdaging voor de partners ligt in het écht samenwerken, zeker nu het Rijk ook de bestuurlijke urgentie voor deze kwetsbare gebieden omzet in extra middelen. We moeten er SAMEN voor gaan!

Achtereenvolgens treft u de volgende onderdelen aan:

1. Wat speelt er?
2. Wat willen we verbeteren?
3. Waar kunnen/willen we mee starten?
4. Hoe gaan we het organiseren?

1. Wat speelt er?

Lelystad Oost bestaat uit de 4 oudste woonwijken van Lelystad. De wijken zijn eind jaren '60 opgeleverd en zijn op verschillende plekken nodig aan vernieuwing toe.

In de wijken Zuiderzeewijk, Atolwijk, Boswijk en Waterwijk is sprake van een (dreigende) verloedering. Daarnaast is er relatief meer sprake van sociale economische kwetsbaarheid. Uit de Leefbarometer blijkt dat in sommige delen (met name de westelijke buurten) van Oost de leefbaarheid al jaren bovenmatig onder druk staat en als zwak en onvoldoende wordt beoordeeld.¹

De bewoners van Lelystad Oost kampen meer dan gemiddeld met sociaal maatschappelijke problemen. Hierbij valt te denken aan huishoudens met een laag opleidingsniveau, mensen zonder perspectief op werk, met schulden of met GGZ problematiek.² Veelal zien we in Lelystad Oost juist ook meervoudige problematiek.

Lelystad Oost behoort daarmee tot 1 van de 16 kwetsbare stedelijke gebieden in Nederland en staat daarmee hoog op de agenda van zowel de lokale als landelijke politiek. Ook individuele maatschappelijke partners proberen deze problemen al jaren het hoofd te bieden met extra aandacht. Echter, deze inspanningen zijn veelal niet afdoende en missen dikwijls het integrale karakter dat nodig is. Met het meer integraal samenwerken zou de gezamenlijke energie moeten leiden tot een grotere kans van behalen van rendement op de investeringen die de partners doen.

¹ [Leefbaarometer](#) | [Kaart](#)

² Zie analyse en vraagstukken in Lelystad-Oost bijlage I

2. Wat willen we verbeteren?

Het doel van Samen Lelystad Oost is dat in 2040 de wijken in Lelystad Oost waar mensen gelukkig zijn en het prettig (samen)leven is. Wijken waar jongeren hun talenten kunnen ontplooiën. Zij ervaren dit geluk op het gebied van wonen, werken, gezondheid en vrijetijdsbesteding. De kansen om dit te realiseren zijn niet anders dan wanneer je in een andere wijk opgroeit of leeft in Lelystad of elders in de G40.

In 2020-2021 is een eerste verkenning en aanzet gedaan om de samenwerking die nodig is om dit te realiseren vorm te geven. Daarnaast zijn reeds bestaande projecten en initiatieven in Lelystad-Oost in kaart gebracht en is nagedacht over nieuwe interventies.

In 2022 starten we met deze interventies, al dan niet in een groeimodel. Hierbij moet integraal werken als een tweede natuur worden.

We richten ons op de volgende hoofd- en subdoelen, waarop de concrete interventies gericht zijn:

Lange termijn doelstellingen.

Over 20 jaar willen we dat het gebied zich heeft ontwikkeld tot een gemiddeld G40 gebied en onderstaande verschillen heeft overbrugd.

Thema	Indicator	Lelystad Oost	LELYSTAD	G40
	aandeel kinderen in eenoudergezin	25%	20%	16%
	WOZ waarde (*1000)	143	169	205
opleiding	Aandeel middelbare scholieren op 3-5 HAVO of 3-6 VWO	21%	24%	35%
	Aandeel vsv	3,00%	2,80%	2,50%
	opleidingsniveau beroepsbevolking			
	Laag	37%	32%	27%
	Middelbaar	47%	46%	41%
	Hoog	17%	22%	32%
inkomen	Aandeel kinderen dat opgroeit in armoede (120% wsm)	19,0%	14,6%	12,10%
	aandeel afhankelijk van een uitkering (aandeel van huishoudens/ bevolking)			
	aandeel huishoudens bijstand	7%	6%	7%
	aandeel inwoners met arbeidsongeschiktheidsuitkering	7%	6%	5%
	aandeel inwoners met ww	2%	2%	3%
	aandeel personen met aow	16%	16%	17%
	20% inkomensgroepen			
	1e (laagste)	22%	20%	20%
	2e	24%	22%	21%
	3e	22%	21%	20%
	4e	19%	20%	20%
	5e (hoogste)	13%	18%	19%
gezondheid	aandeel dat gezondheid als minimaal goed ervaart	68%	70%	74%
	Aandeel kinderen dat niet genoeg beweegt	5%	5%	
sociaal	sociale cohesiescore	5,7	5,8	6
	sociale isolatie			
	niet eenzaam	53%	56%	57%
	matig eenzaam	34%	34%	35%
	sterk eenzaam	13%	10%	7%
	overlast in de buurt (aandeel veel overlast)	53%	47%	47,60%

Om deze doelen te bereiken willen we ook sturen op resultaten op de korte termijn. We werken dit uit in indicatoren.

Doelstellingen over 2 jaar

Hoewel voor dit programma een lange adem geldt en veranderingen niet over 1 nacht ijs bereikt zijn, moet over 2 jaar een start gemaakt met de opwaartse spiraal. Deze zijn waarschijnlijk nog niet zichtbaar in de effectindicatoren, maar wel in de overkoepelende korte termijn indicatoren.

3. Waar gaan we mee starten?

Waarden

Het programma is gebaseerd op een aantal waarden, die we als uitgangspunt voor de aanpak willen hanteren. Waar geloven we in?

- partnerschap: onderling als organisaties, maar ook met de bewoners
- outreachend werken: pro actieve benadering en luisteren daar naar wat mensen te vertellen hebben
- ontschotten: in denken, in werken en in de systemen
- lange termijn denken: je moet eerst zaaien voor je kunt oogsten
- jeugd als speerpunt: zij zijn de toekomst

De Buurthub als uitvalsbasis

Gedurende het proces om tot een jaarplan te komen, is door een aantal partners van de gebiedstafel al initiatief genomen om een plek te creëren, waar de integrale samenwerking verder kan opbloeien. Zo is de 'Buurthub' tot stand gekomen. De Buurthub is een fysieke plek waar:

- professionals elkaar laagdrempelig ontmoeten, doordat ze een vaste werkplek hebben of door ontmoetingsmomenten te organiseren
- buurtbewoners elkaar in een huiskamersfeer kunnen ontmoeten; laagdrempelig activiteiten of bijeenkomsten voor en door de buurt gehouden kunnen worden
- bewoners terecht kunnen met alle vragen, die ze zouden kunnen hebben (vragen over zorg, jeugd, opvoeding, werk, schulden, woning, energie, enz.) en waar ze altijd een antwoord krijgen of een afspraak
- en deze plek kan wellicht nog meer betekenis krijgen.

De Buurthub biedt een plek van waaruit meerdere van de in dit jaarplan genoemde initiatieven kunnen worden ingebed in Lelystad Oost. Het is zowel de 'uitvalsbasis' voor professionals om de buurten in te gaan als de 'invalsbasis' voor bewoners om vanuit hun buurt voor veel activiteiten en vragen terecht te kunnen.

Samenhang opgaven fysiek en sociaal

Fysieke opgaven kunnen als ingang dienen om met mensen in gesprek te komen. Enerzijds om hen te laten meedenken over hun buurt en daar draagvlak of binding mee te krijgen. Anderzijds om letterlijk binnen te komen en om hen te leren kennen en hen waar nodig te ondersteunen als er op het vlak van wonen, werken of opgroeien ondersteuning nodig is. Het is immers makkelijker

binnenkomen met een aanbod gericht op het verbeteren van de woning of de wijk, dan als eerste te beginnen over het (geestelijk of financieel) welzijn van bewoners.

Het Volkshuisvestingsfonds (VHF) en de warmtetransitie hebben de betrekking op het fysieke domein. Echter hebben zij groot effect op de sociale aspecten in een wijk zoals de leefbaarheid of woongenot. Ook is het verbeteren van de (sociale) situatie van bewoners soms nodig om de fysieke veranderingen te bestendigen.

In de gehele aanpak is het wezenlijk, dat we actief bij de wijkbewoners aankloppen en hen vragen, wat voor hen belangrijk is. Waar worstelen ze mee? En hoe kunnen we ze dan echt op een duurzame manier stappen laten zetten, die hen vooruit helpen? Of dat nou op het gebied van woning, financiën, leefstijl, opvoeding, eenzaamheid, participatie of werk ligt. Dat vraagt van de professionele partners een actieve outreachende werkwijze en een open luisterende houding. Van daaruit kun je pas samen met de mensen zoeken naar de juiste oplossingen.

Uitgangspunten

- we sluiten waar mogelijk aan of maken gebruik van bestaande dienstverlening of projecten van partners, zodat initiatieven elkaar aanvullen en niet op zichzelf staan.
- projecten worden zoveel mogelijk opgepakt in samenwerking met en/of betrokkenheid van bewoners. Het gaat immers om hun wijk, hun woning en hun leven.
- de bestuurlijke werkgroepen kiezen voor gerichte en concrete projecten. Elk project werken we SMART uit volgens een vast format opgesteld (nulmeting -> concrete, realistische doelen -> plan in pijlpalen -> PDCA). De trekker is aanspreekpunt/verantwoordelijk voor de uitwerking van het projectplan en voor de voortgang en rapporteert steeds terug in de projectgroep.

De interventies

Gaat om interventies die Lelystad Oost, naast reguliere inzet, verder helpt.

Nr.	Interventie	Toelichting en doel bereik	Trekker en overige partners	Benodigd aanvullend budget
1.	Buurthub	Wordt fysiek gevestigd in Atolplaza. Dit centrale punt, waar professionals en bewoners op laagdrempelige wijze bij elkaar komen draagt bij aan een proactieve benadering van bewoners, het vergroten van de betrokkenheid van bewoners en de bewoners in beweging te brengen voor het verbeteren van de leef- en woonomstandigheden, de woonomgeving en de leefomgeving. Samen met andere bestuurlijke werkgroepen budget om de werkwijze en inrichting te realiseren.	Werkbedrijf Lelystad Welzijn Lelystad Centrada Gemeente Lelystad	250.000 (t/m eind 2024)
2.	Buitenschools programma:	voor jeugd van 10 tot 14 jaar. Dit programma zet in op inclusie en kansengelijkheid. Indicatoren stellen we vooraf op.	Welzijn Lelystad Kubus PO VO Sportbedrijf Vakgroep Bewegen IDO GO! Kinderopvang	160.000 (per jaar) = 320.000 voor 2 jaar (mogelijk te financieren door de regeling Rijke schooldag)
	a. Kinderwerk	<i>Gestructureerde buitenschoolse activiteiten gericht op de ontwikkeling van sociale competenties van kinderen en het vergroten van de ouderbetrokkenheid en het versterken van opvoedvaardigheden van ouders. Voor de inhoud van programma's wordt de samenwerking gezocht met initiatieven in de wijk, en met De Kubus voor activiteiten vanuit kunst en cultuur (zie 1c). Programma's sluiten aan bij de jaaragenda van JOGG om op die manier ook gezondheid een plek te geven. Start in Bos- en waterwijk, om aan te sluiten bij de initiatieven op de scholen in deze wijk. Nadrukkelijke samenwerking met de BSO's in deze wijken (inclusie).</i>	Welzijn Lelystad Kubus Sportbedrijf Vakgroep Bewegen IDO PO VO	75.000 (per jaar)

	<i>b. Weekend school</i>	<i>Motivatiegericht buitenschools onderwijs voor nieuwsgierige jongeren gericht op ontwikkelkansen en creëren van toekomstperspectief. Conform de opzet van IMC/Petje af. Met als uitgangspunt dat de plek van de wieg nooit de kansen in de toekomst mag bepalen. Inzet van vrijwillige gastdocenten. Professionele coördinatie. Kosteninschatting o.b.v. informatie Petje Af</i>	Welzijn Lelystad en/of GO! Kubus Sportbedrijf Vakgroep Bewegen IDO PO VO	60.000 (per jaar)
	<i>c. Samen cultuur maken</i>	<i>Culturele buitenschoolse activiteiten gericht op talentontwikkeling voor jongeren van 10-14 jaar</i>	Kubus Welzijn Lelystad en/of GO! Kubus Sportbedrijf Vakgroep Bewegen IDO PO VO	25.000 incidenteel Financiering deels vanuit een Fonds voor Cultuurparticipatie. Cofinanciering gevraagd vanuit IGLO.
3.	Regelvrij budget voor maatwerk	In het PO waarmee maatwerk makkelijker gemaakt wordt en niet onnodig een (te) zware oplossing wordt ingezet.	MDF Primair Onderwijs Samenwerkingsverband (Passend Onderwijs Lelystad/Dronten)	10.000 incidenteel
4.	Aanpak verzuim	M@ZL methode in PO introduceren Thuiszitters actieplan op zetten Mogelijkheden in de sociale basis meer bekend maken bij leerplicht Voorziening voor PO creëren zoals PittStop in VO JPW meer betrekken bij beginnend verzuim.	GGD Primair Onderwijs VO Welzijn Lelystad (jeugdpreventiewerk) Leerplicht (gemeente) LISA? Samenwerkingsverband (POLD)	Op bestaande middelen (vanuit bestaande opdracht GGD)
5.	Meer eigenaarschap in de jeugdzorg (GIZ)	Hanteren van de GIZ methodiek in de volledige jeugdketen (voorveld, toegang, jeugdhulp en primair onderwijs). Bij voorkeur in combinatie met een doorgaand (open) dossier waarover ouders/de	Icare Icare-JGZ GGD-JGZ MDF Welzijn Lelystad	20.000 incidenteel

		jongere de regie voeren (focus: gemeenschappelijk opleidingsprogramma).	JEL PO1	
6.	Preventie met gezag	Voorkomen dat jongeren in de ondermijnende criminaliteit terecht komen	Gemeente Politie OM Welzijn Onderwijs Etc. MDF	Wordt gedekt door de regeling Preventie met gezag
7.	Buurtconciërges	Continuering	Werkbedrijf	150.000 per jaar = 300.000 voor 2 jaar
8.	Integrale aanpak leefbaarheid			75.000 per jaar voor sociale component a+b = 150.000 voor 2 jaar. Overige zaken gedekt door regeling Volkshuisvestingsfonds
	a. <i>Prettig wonen in de Wold (voormalig Hofgericht wonen in de Wold)</i>	<i>Focus leefbaarheid, onderhoud en energetisch verbeteren woningen. Werkend vanuit de strategie: 'klein beginnen en bij succes uitbreiden', is besloten om in Wold 10, 15-18 met een project aan de slag te gaan in 3 hofjes om de leefbaarheid te verbeteren.</i> <i>Dit project start in 2022 en zal naar verwachting doorlopen in 2023 met de fysieke aanpak. De sociale aanpak loopt, afhankelijk van hetgeen we tegenkomen gedurende het project, mogelijk langer door.</i> <i>Aan de slag met:</i> <i>- Het groot onderhoud van 118 corporatiewoningen en 22 particuliere woningen</i> <i>- Het energetisch verbeteren van dezelfde woningen</i> <i>- Het onderhoud en opknappen van tuinen en erfafscheidingen bij deze woningen</i>	Gemeente Lelystad Centrada Welzijn Lelystad Huurdersvereniging (HVOB)	

		- Het (her) inrichten van de Hofjes/ openbare ruimte achter de woningen - Het ondersteunen van mensen hierbij én wanneer nodig doorgeleiden naar het sociaal domein. ->Proeftuin voor VHF.		
	<i>b. Aanpak Drontermeerstraat</i>	<i>Focus leefbaarheid en veiligheid. Mensen hebben een baan of een dagbesteding door inzet voor hun buurt of maatschappij. Men voelt zich veilig en men heeft goed contact met de bureu.</i> <i>Doorlooptijd zoals hierboven. Vergelijkbare aanpak als de Wold, maar minder grootschalig, alleen de erfafscheidingen en tuinen worden aangepakt, niet de woningen. Daarnaast is er inzet op bewonersparticipatie en welzijn.</i> ->Verbeteren integrale samenwerking.	Centrada Gemeente Lelystad Welzijn Werkbedrijf HVOB	
9.	Herontwikkelingslocatie Lelystad Oost	In 2022 wordt in het kader van het VHF, een (her)ontwikkelingslocatie aangewezen en uitgewerkt voor het vergroten van differentiatie en verbeterende leefbaarheid. De eerste locaties zijn gesorteerd op basis van de (stedenbouwkundige) wijkanalyse Boswijk en data van 'kansrijke herontwikkellocaties'. Zal vanaf 2022 en verder uitvoering aan worden gegeven.	Gemeente Lelystad Centrada	Wordt gedekt door regeling Volkshuisvestingsfonds + cofinanciering gemeente en Centrada
10.	Verplaatsbaar podium	In 2022 wordt het verplaatsbaar podium 'aangeschaft'. Eenmalige kosten en een aantal keer verplaatsen zijn opgenomen. De eerste keer wordt het podium in de Wold opgebouwd.	Jongeren maken de stad	19.000 incidenteel
11.	Verdiepende wijkanalyses en -visies Boswijk, Waterwijk, Atolwijk en Zuiderzeewijk.	Als basis van de IGLO werkgroep aanpak; waar staan we nu, waar willen we staan we over 20 jaar? Wat gaan we daarvoor aanpakken? Centrada is begonnen met de analyses van de Boswijk en de Atolwijk. Deze analyses kunnen met	Centrada Gemeente Lelystad Welzijn Lelystad Zorgpartners Politie	Uit bestaande middelen. Inkoop data door Centrada (op postcode 6 niveau)

		de data en kennis van andere partners worden aangevuld om tot integrale wijkanalyses te komen. O&S gemeente gaat analyse uitvoeren. Stedenbouwkundige analyse van de Boswijk is reeds uitgevoerd in opdracht van Gemeente en Centrada		voor analyse en inzet O&S
12.	Streetart	Verfraaien van slechte plek in Lelystad Oost door street art in combinatie met ontwikkeling van talentontwikkeling	Gemeente	Wordt gedekt uit LNL (75.000)
	Totaal voor 3 jaar			1.069.000

4. Hoe gaan we dit organiseren?

- **Een samenwerkingsalliantie**

Ten behoeve van de integrale aanpak is een samenwerkingsalliantie - de gebiedstafel - gevormd: partijen die in dit gebied werken voelen urgentie om dit gebied op te pakken en committeren zich aan de ambitie om ervoor te zorgen dat de leefbaarheid en veiligheid in Lelystad Oost verbetert en niet verder achterop raakt. De gebiedstafel wordt voorgezeten door de burgemeester.

Zie voor een overzicht van de partijen en bestuurlijke vertegenwoordiging bijlage II.

- **Bewoner staat centraal**

Er zal meer vanuit de leefwereld van de bewoner gedacht moeten worden en dit betekent dat betrokken partijen deze bredere persoonlijke context meer en meer in samenhang in ogenschouw moeten nemen. Dit vraagt dat ze over de eigen grenzen van hun organisatie kijken en waar nodig handelen. De bewoners worden nadrukkelijk betrokken bij het programma (gebiedstafel en uitvoering).

- **Ondersteuning programmabureau**

De samenwerking in de gebiedstafel wordt aangejaagd en ondersteund door een onafhankelijk en compact programmabureau onder verantwoordelijkheid van een programmadirecteur. Hierbij wordt vooral gestuurd op samenhang van interventies.

- **Samenwerking met het Rijk en 15 andere stedelijke vernieuwingsgebieden in Nationaal programma Leefbaarheid en veiligheid.**

Lelystad werkt als 1 van de 16 kwetsbare stedelijke gebieden samen met het Rijk aan het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid. Het rijk, onder coördinatie van BZK, initieert het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid en investeert via diverse regelingen in deze kwetsbare wijken:

- herstructurering bestaand particulier bezit (regeling Volkshuisvestingsfonds via de gemeente)
- voorkomen jongeren in ondermijnende criminaliteit (regeling Preventie met gezag via de gemeente, politie en OM)
- extra curriculum jeugd en jongeren (regeling Rijke schooldag via het onderwijs)
- tegengaan van schulden (regeling nog uit te werken)

Deze regelingen vormen een goede start van het programma en zijn expliciet gekoppeld aan het gebied Lelystad Oost. De partners moeten hierin samenwerken voor optimaal effect.

- **De inzet en de middelen**

Begrote kosten

	2022 (rest)	2023	2024	Totaal
Buurthub	50	100	100	250
Buitenschools Programma		160	160	320
Regelvrij budget	10			10
Aanpak verzuim	-			
GIZ	20			20
Preventie met gezag		-	-	
Buurtconciërges		150	150	300
Integrale aanpak leefbaarheid		75	75	150
Herontwikkelingslocatie	-			

Verrijdbaar podium	19			19
Verdieping wijkanalyses	ntb			
Totale kosten interventies	99	485	485	1.069

Beschikbare middelen

Investeringsfonds	300	300	300	900
Decembercirculaire 2021	2021: 435 2022: 335	23	23	816
Totale baten interventies	1.070	323	323	1.716

Kosten programmabureau (per jaar)

Functie	Fte en inschaling	Bedrag
Programmadirecteur	0,4 fte schaal 15	100.000
Programmamedewerkers	1,2 fte schaal 10	100.000
Programmasecretaris	0,5 fte schaal 9	38.000
Programmacommunicatie	0,4 fte schaal 10	32.000
Werkbudget en diverse kosten		30.000
Totaal		300.000

Voorstel dekking 2023 en 2024:

- € 200.000 per jaar door de gemeente
Totaal over 2 jaar = € 400.000
- € 100.000 per jaar door de overige partners
Totaal over 2 jaar = € 200.000

of indien mogelijk middelen uit overhead van aanpalende rijksregelingen voor Lelystad.

De interventies gedekt door de diverse Rijksregelingen zijn:

Post	Doel	Bedrag	Status
Volkshuisvestingsfonds	Particuliere woningverbetering	39 miljoen subsidie voor 10 jaar + 17 miljoen cofinanciering	Beschikt. Cofinanciering 17 miljoen. Hiervan reeds besloten: 3,8 miljoen cofinanciering Centrada 6 miljoen cofinanciering gemeente. Overig nog niet besloten.
Preventie met gezag	Voorkomen jonge aanwas	1 miljoen per jaar voor 10 jaar (+ cofinanciering)	Moet aangevraagd worden voor eind september 2022
Rijke schooldag	Vergroten kansengelijkheid	?	Moet aangevraagd worden voor ?
Schulden en schuldhelpverlening	Voorkomen en tegengaan schulden	?	?

De rijksregelingen en de uitvoeringsregie lopen via de betreffende partners en zitten financieel (nog) niet in dit overzicht.

Bijlage I: probleemanalyse Lelystad Oost

Uit de Ex ante impactanalyse

Veel sociale problemen in Lelystad-Oost

B.1 PROBLEEMANALYSE EN AMBITIE

- De goedkopere woningen in Lelystad-Oost hebben een aanzuigende werking op mensen met een laag inkomen. Het gebrek aan duurdere woningen drijft mensen die het beter doen naar andere wijken. In veel buurten is de woningvoorraad eenzijdig, hetgeen tot sociaal-economische segregatie leidt. Zeker als die eenzijdigheid zich uitstrekt tot het verzorgingsgebied van een school, waardoor armere kinderen zich niet meer kunnen optrekken aan rijkere kinderen.
- De woningcorporatie heeft in het verleden een deel van haar bezit verkocht aan zittende huurders. Een deel daarvan blijkt in de praktijk niet in staat hun huis goed te onderhouden. Daardoor is versnipperd door de wijken achterstallig onderhoud ontstaan, hetgeen tot een gevoel van verloedering leidt en de leefbaarheid in deze wijken negatief beïnvloed.
- Relatief veel inwoners van Oost hebben geen werk. Taalachterstand en een andere culturele achtergrond maken het lastiger om volwaardig deel uit te maken van de samenleving. Een laag opleidingsniveau, lage inkomens en onvoldoende arbeidsplaatsen hangen samen met andere sociaal-economische problemen, zoals schulden, criminaliteit en psychische problematiek.
- Om op school of op je werk goed te kunnen functioneren, moet het thuis op orde zijn. Dat is bij veel gezinnen in Oost niet het geval. Zorgen, financiële problemen en ongezonde gewoonten leiden tot stress en ruzie. Daardoor halen kinderen er op school niet het maximale uit.
- De meeste kinderen zetten de gewoonten voort die zij van hun ouders hebben meegekregen. Daardoor lijkt het soms of sociale en financiële problemen van generatie op generatie worden doorgegeven. Zeker als je op school of in de buurt geen vriendjes tegenkomt bij wie het er thuis anders aan toegaat, die je inspireren en uitdagen om te reflecteren op jezelf.
- De concentratie van problemen maakt het voor de inwoners van Oost extra moeilijk om hun talenten te ontplooien. Een kind uit Oost heeft vaak een moeilijker weg te gaan dan een even talentvol kind van elders. De mensen in hun omgeving zijn minder taalvaardig, goede rolmodellen zijn verder weg, mogelijkheden om een verkeerde richting in te slaan alom aanwezig. Het gevolg is hun talenten vaker onvoldoende of verkeerd worden benut.

Leefbaarheid negatief beoordeeld

B.2 PROBLEEMANALYSE EN AMBITIE

- Objectief en vanuit nationaal perspectief is Lelystad-Oost veilig en zijn de woningen technisch van goede kwaliteit.¹ Toch beoordelen veel inwoners van Lelystad-Oost de leefbaarheid van hun buurt negatief. Dat lijkt vooral te maken te hebben met gevoelens van onveiligheid, ontevredenheid met de woning en ontevredenheid met andere buurtbewoners.
- Veiligheidsbeleving wordt maar ten dele bepaald door de objectieve veiligheid. Mensen die kwetsbaarder zijn en minder controle over hun eigen leven hebben, voelen zich eerder onveilig. Ook in wijken waarin de sociale cohesie en inclusie zwakker zijn, voelen mensen zich eerder onveilig. Tenslotte spelen ook media een belangrijke rol. Mensen voelen zich onveiliger, naarmate vaker en sensationeler over overlast en criminaliteit wordt bericht.
- Vooral autochtone Nederlanders voelen zich minder veilig in wijken waarin veel niet-westerse allochtone Nederlanders wonen. Die gevoelens van onveiligheid nemen toe naarmate de onderlinge interactie minder wordt. Onbekend maakt onbemind.
- In de meeste buurten van Lelystad-Oost is de woningvoorraad eenzijdig. De goedkopere woningen hebben een aanzuigende werking op mensen met een laag inkomen. Wie een duurder huis wil en kan betalen, moet noodgedwongen uit de buurt vertrekken. Een woonomgeving waarin veel (sociale) problemen zijn is bovendien niet prettig. Het risico ontstaat dat mensen die het financieel beter doen niet alleen weg moeten, maar ook willen.
- Het groen in de stad wordt hoog gewaardeerd maar nauwelijks beleefd. Er hoeft niet geïnvesteerd te worden in meer groen, maar investeren in de beleefbaarheid van het bestaande groen kan wel een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid. Hier ligt een mooie kans voor Lelystad-Oost.

1. In een aantal wijken is bij relatief veel huizen sprake van achterstallig onderhoud. Dat leidt wel tot verloedering, maar (nog) niet vaak tot gevaarlijke situaties zoals we in steden met een nog oudere woningvoorraad wel vaker zien.

Veel GGZ en ongezonde levensstijl

B.3 PROBLEEMANALYSE EN AMBITIE

- Op het gebied van fysieke gezondheid scoort Lelystad-Oost slecht. Dat lijkt vooral met levensstijl te maken te hebben. Er wordt ongezond gegeten en weinig bewogen. Daardoor hebben relatief veel mensen in Lelystad obesitas, wat dan weer leidt tot andere fysieke ongemakken en langzamer herstel na ziekte. Een ongezonde levensstijl wordt van generatie op generatie doorgegeven, waardoor het probleem ook in Lelystad-Oost hardnekkig blijft.
- Toen de Nederlandse economie eind jaren '70 stagneerde en de huizenmarkt instortte, bouwden de Lelystadse woningcorporaties door. Daardoor had Lelystad een hele grote sociale woningvoorraad. Er kwamen veel mensen uit de regio Amsterdam wonen, die in Lelystad een betaalbare gezinswoning met tuin vonden. Mensen met sterk ontwikkeld sociaal netwerk, voor wie sociale interactie belangrijk is of die economisch gebonden zijn, zullen zo'n stap minder snel maken.
- Relatief veel nieuwe Lelystedelingen hadden of kregen te maken met GGZ-problematiek. Bovendien konden zij daarbij minder een beroep doen op hun sociale netwerk. In Lelystad wonen relatief veel mensen met GGZ-problematiek die daarvoor relatief vaak een beroep doen op professionele hulpverlening.
- Veel jonge mensen die gaan studeren verliezen hun binding met Lelystad en komen daarna ook niet terug. Dat geldt ook voor jongeren die huisarts worden. Er is in heel Nederland een tekort aan huisartsen, maar in Lelystad is dat probleem extra groot. Dat heeft ook te maken met een generatie huisartsen die recent met pensioen is gegaan. De Lelystadse huisartsen worden relatief vaak geconfronteerd met niet-somatische of psychosomatische klachten.

Bijlage II Partners IGLO

Mieke Baltus	voorzitter, burgemeester
Hans Ton	rijk
Madelon van Noort	gemeente Lelystad (sociaal)
Adam Elzakalai	gemeente Lelystad (fysiek)
Jop Fackeldey	provincie Flevoland
Martine Visser	woningcorporatie (Centrada)
Onno Vermooten	inclusieve arbeidsmarkt (Werkbedrijf)
Tom Lansink	werkgevers (Lansink BV)
Marieke Voogt	(jeugd)welzijn
Charles Lamens	politie
Barry Lommen	voortgezet onderwijs
Willem de Jager	primair onderwijs
Ari Boersma	(psychisch) kwetsbare mensen (Kwintes)
Gijs Roelofsen	GGD Flevoland
Nico Heeman	zorg (Coloriet)